

Nieuwsbrief

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse.
Tel. 0113 - 649536
Rabobank: 34.60.01.536
Postbank: 401881

september 2010

Donateurmiddag over boerenlandnatuur

De jaarlijkse bijeenkomst voor donateurs en andere belangstellenden wordt gehouden op **zaterdag 25 september**.

Plaats: dorps huis Versvliet in 's Heer Abtskerke. Inloop vanaf 13.30 uur, opening 13.45 uur. De bijeenkomst heeft als thema boerenlandnatuur. Chiel Jacobusse, hoofd ecologie van stichting Het Zeeuwse Landschap, geeft een inleiding over het onderwerp. Daarna is er een (wandel)excursie naar Hoeve Van der Meulen, een schoolvoorbeeld van boerenland-erfgoed. Na de excursie wordt in het dorps huis onder het genot van een drankje en hapje, nagepraat. Einde ongeveer 17.00 uur.

Het bestuur koos voor het thema omdat de 'ouderwetse' boerenlandnatuur erg onder druk staat. In het moderne, grootschalige landbouwbedrijf is er geen plaats meer voor. Een proces dat al zo'n halve eeuw aan de gang is. Kleine, vaak grillig gevormde percelen zijn omgevormd tot grote rechte kavels. Veel overhoekjes, heggen, slootjes en greppels zijn

verdwenen. Ook het mozaïek van allerlei teelten bestaat niet meer.

In het nieuwe agrarische cultuurlandschap verdwijnen ook gunstige leefmogelijkheden voor vele planten en dieren. Voor de natuur is nauwelijks plaats meer. Leeuwerik en patrijs zijn zeldzaam geworden. Kleurige klapprozen en korenbloemen zijn hooguit nog te vinden in gesubsidieerde akkerranden. Dat niet alleen, ook in eeuwen opgebouwd cultureel erfgoed wordt voorgoed verleden tijd. Op Hoeve Van der Meulen laat Het Zeeuwse Landschap de echte boerenlandnatuur terugkeren.

Het is wel zo praktisch dat mensen zich tevoren opgeven voor het bijwonen van de jaarlijkse themamiddag. We weten dan op hoeveel personen we kunnen rekenen. Opgave kan via internet bzzb@hetnet.nl, of het secretariaat Van der Poest Clementstraat 7, 4443 AL Nisse, 0113-649536. Graag uiterlijk 23 september. Het bestuur hoopt dat veel donateurs aanwezig zullen zijn!

Akker bij de van de Poest Clementstraat

Rechtbank schiet vergunningen voor hagelkanonnen in Borsele af

Het dagelijks bestuur van de gemeente Borsele handelde onjuist bij de afgifte van vergunningen voor (gebruik van) anti-hagelkanonnen. De bestuursrechter in Middelburg heeft de besluiten vernietigd die de gemeente op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) nam. Het beroep van de stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland (BZZB) is gegrond verklaard.

De kwestie speelt al enkele jaren. De BZZB zette al in 2006 vraagtekens bij de wens om dit apparaat, dat volgens fabrikant en fruitkwekers hagelshade dient te voorkomen, te vergunnen. Immers de werking en het nut van de apparaten is omstreden, de apparaten geven geluidsoverlast aan mens en dier door de knallen die ook in avond of nachtelijke uren kunnen klinken. De consequenties van zo'n vergunning (in eerste instantie zou er sprake kunnen zijn van 26 kanonnen in de Zak) waren voor ons totaal niet te overzien en om die reden is de BZZB betrokken geraakt bij de juridische procedure. Bij ons eerste beroep gaf de Raad van State (uitspraak 2008) al aan dat de regels voor het gebruik gezocht moeten worden binnen het Activiteitenbesluit behorende bij de Wet Milieubeheer.

Voor het bestuur van de BZZB is het van principieel belang dat een gemeente de juiste juridische uitgangspunten toepast. Zorgvuldig beleid voeren is een opdracht; de burgers moeten erop kunnen rekenen dat het gemeentebestuur een juiste afweging van alle belangen maakt. De BZZB vindt dat - conform uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State - bij de beoordeling van een aanvraag voor inzet van een anti-hagelkanon, het Activiteitenbesluit behorende bij de Wet Milieubeheer dient te worden toegepast. Dat biedt de correcte juridische basis, en ook de mogelijkheid om per vergunningaanvraag maatwerk te hanteren. De Middelburgse bestuursrechter heeft die zienswijze onderschreven.

Het bestuur van de BZZB betreurt het dat het college van Borsele tot nu toe niet bereid was de juiste procedure te kiezen die in het belang

van een ieder is. Wij komen op voor de belangen van natuur, landschap en cultureel erfgoed in het nationaal landschap Zak van Zuid-Beveland. Bescherming van het waardevolle milieu, eventueel via maatwerkvoorschriften, is vanzelfsprekend in dit prachtige gebied. Dan kan onder meer rekening worden gehouden met het feit dat de Zak als stiltegebied is aangewezen.

Mooie appels ook zonder hagelkanonnen

Door de houding van B&W van Borsele was een tijdrovende gang naar de rechter noodzakelijk. Gedogen en foutieve vergunningverlening van deze wonderlijke apparaten is in niemands belang geweest. Mede door ons toedoen is ondertussen gewerkt aan beperking van het geluid en wordt de weersvoorspelling verfijnd. De ZLTO/ NFO heeft gedurende één jaar de (vermeende) effecten van de hagelkanonnen in kaart gebracht; een deugdelijk bewijs leveren dat anti-hagelkanonnen hagel voorkomen zal niet eenvoudig zijn en zal veel tijd vergen. Een aantal fruitkwekers in Borsele heeft om financiële redenen een voorkeur voor het gebruik van deze apparaten en dus moet de kwestie - hoe men ook over de overlast oordeelt - goed geregeld worden. Ondertussen zijn we opnieuw in overleg getreden met de gemeente, die nu aangeeft

vergunningen op basis van de juiste regelgeving voor het komende knalsezoon te willen

verlenen.

Kwestie Jongeren Ontmoetingsplaats (JOP) nog lang niet uit de wereld

Wordt vervolgd, schreven we in de vorige nieuwsbrief over de illegale zeecontainers op de Zuidzaksedijk bij Heinkenszand. En het ziet er inderdaad naar uit dat de problemen rond de containers die dienst doen als jongerenontmoetingsplaats, niet snel de wereld uit zijn. De gemeente weigert te erkennen dat de locatie uit oogpunt van natuur-, landschaps- en beeldkwaliteit verkeerd gekozen is.

Op verzoek van de gemeente voerde een delegatie van het bestuur overleg. De standpunten werden gewisseld. Na onze conclusie dat sprake was van een patstelling, kwam wethouder C. Miermans (PvdA, welzijn) met een voorstel: laten we een periode afspreken waarin de gemeente- samen met de dorpsraad Heinkenszand en de betreffende jongeren – actief op zoek gaat naar een betere plek voor de jop. Na beraad stemde het bestuur in met een zoekperiode van een half jaar, tot november.

Zeer tot onze verbazing veegde het college van burgemeester en wethouder vervolgens het eigen voorstel zonder enige toelichting van tafel. Het college hield vast aan plaatsing van de containers op de dijk. Het bestuur restte weinig anders meer dan het vragen om de regels te handhaven en handelend op te treden. De containers staan er illegaal en worden gedoogd en daar is de BZZB het niet mee eens. Zoals te verwachten, werd ons verzoek om handhaving afgewezen.

Het bestuur is hiertegen in beroep gegaan. In eerste instantie moet dat bij het college zelf. Daarna kan de bestuursrechter om een oordeel worden gevraagd. Voor alle duidelijkheid nog maar eens: wij onderschrijven nut en noodzaak van een jop. Maar niet op de dijk, wel in het dorp, tussen de gemeenschap van Heinkenszand. We zijn ervan overtuigd dat een betere plek te vinden moet zijn.

In ons bezwaarschrift zetten wij vraagtekens bij het tijdelijke karakter dat de aanwezigheid van de containers volgens het college heeft. Dat heeft namelijk zelf aangegeven dat die tijdelijke situatie wel eens jaren kan duren. Het gaat dus om een langdurige voorziening, met een semi-permanent karakter. Zoiets kun je niet via een gedoogbeschikking even regelen.

Ook vraagt de BZZB zich af welke criteria het college heeft gehanteerd om de jop als een maatschappelijk (deel)belang aan te merken, dat boven natuur-, landschaps- en omgevingswaarden gaat. Behoud en versterking van die waarden vertegenwoordigen een groter, algemeen maatschappelijk belang. Zeker omdat er voor de groep jongeren uit Heinkenszand andere mogelijkheden zijn, waardoor aantasting van dijk en omgeving wordt voorkomen.

Opnieuw wordt vervolgd.

Lopende zaken

Naast de besproken onderwerpen elders in de nieuwsbrief zijn er nog allerhande zaken die onze belangstelling trekken. Met andere woorden

onze agenda is veelal goed gevuld en wij laten zelfs zaken liggen, omdat een ‘teveel’ dreigt.

Omgevingsplan

Op dit moment bereiden we ons voor op de discussie rondom het nieuwe Omgevingsplan 2012- 2018. In het Omgevingsplan is het provinciaal beleid voor milieu, ruimtelijke ordening, water en natuur bijeengebracht. De leden van Provinciale Staten willen in gesprek

met burgers, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheden over de onderwerpen uit een [discussienota](#) . In Goes is op 23 september een bijeenkomst belegd; Theater de Mythe vanaf 19.30uur.

Mededelingen vanuit het bestuur

De BZZB is de afgelopen periode aanwezig geweest bij o.a. de presentatie van het wandelnetwerk “ Sporen in de Zak “ in Borssele. We hadden een kraam op het schaapscheerdersfeest te Nisse en staan op de Open Monumentendagen op de Kerkring te 's-Heer Abtskerke. Dergelijke activiteiten leveren nuttige contacten op. We spreken mensen, brengen zaken die ons bezighouden onder de aandacht en presenteren de vernieuwde folder. Wat verder altijd goed loopt en mensen naar de BZZB-kraam trekt, is de verkoop van fotokaarten van de prachtige Zak van Zuid-Beveland. Ons bestuurslid Sabine Euler maakt deze mooie kaarten, zij is op dit moment weer bezig met een nieuwe serie.

Het donateurbestand wordt nagekeken en opgeschoond. Door natuurlijk verloop vallen er altijd mensen af, maar gelukkig komen er ook weer nieuwe donateurs bij. We kunnen er altijd meer gebruiken, dus kent u mensen in uw omgeving die, net als ons, zuinig zijn op de Zak?

Misschien willen ze de BZZB steunen, vraag het ze a.u.b. Alle informatie is op onze website te vinden, www.bzzb.nl

Punt van aandacht blijft ook om het bestuur op sterkte te houden. Blij zijn we met de hulp op het terrein van de financiën door onze donateur, van beroep administrateur Lou Schipper. De kascontrole en het opstellen van een financieel overzicht over 2009 nam deze ervaren persoon onze penningmeester Caroline uit handen; de toezegging om voor 2010 hetzelfde te doen nemen we dus graag aan. Annelies Matthijsse heeft zich, vanwege persoonlijke omstandigheden, teruggetrokken helaas. Bedankt voor je steun Annelies!

Mocht u interesse hebben om ons in een of andere vorm te helpen of om mee te denken, meld u aan! Bestuurlijke ervaring is niet nodig, maar mag wel natuurlijk.... Ook vrijwilligers onder meer om de kraam te bemensen zijn altijd welkom !

Asfaltering paden begraafplaatsen

Al in juli 2009 heeft de BZZB de gemeenteraad van Borsele proberen te weerhouden van het besluit tot asfalteren van de hoofdpaden op de openbare begraafplaatsen in de gemeente. De raad besteedde weinig aandacht aan onze oproep om te onderzoeken hoe de toegankelijkheid en de authentieke sfeer van deze vaak oude, mooie maar ook gevoelige plekken verbeterd kan worden. Op ons verzoek tot uitstel van het besluit is niet ingegaan. Ondertussen bestaat er onvrede bij de bevolking over het begraafbeleid, de communicatie hierover en de impact voor cultureel erfgoed (het ruimen van stenen). Om die reden hebben we in samenwerking met de dorpsraad Oudelande

funerair deskundige Leon Bok ingeschakeld om ons inhoudelijke goede argumenten te verschaffen om daarmee een heroverweging aan het College en de gemeenteraad te vragen. Deze argumenten zijn zowel van historische, culturele, landschappelijke als van financiële aard. Wij hopen in samenwerking met de dorpsraden in Borsele nog een aanpassing van de besluiten te bewerkstelligen. Het initiatief ligt nu bij de dorpsraad Oudelande. Een verzoek tot heroverweging van de aanpak van de paden gaat mede namens ons naar college en gemeenteraad. Meer hierover in de volgende nieuwsbrief.

Verevening

Het vereveningsprincipe is een begrip geïntroduceerd in het huidige Omgevingsplan. De provincie heeft dit principe – dat ruimte geeft aan plannen, maar ook tegenprestaties vraagt (groen voor rood)- geëvalueerd.

Die evaluatie is positief. De BZZB heeft de gemeente gevraagd op welke manier deze mogelijkheid in Borsele al of niet succesvol is ingezet.

Bordenbeleid

Ergert u zich ook zo aan de lelijke borden in de dorpen? Vindt u ook dat borden door vorm, uiterlijk of tekst het buitengebied vervuilen en soms door hun aandachttrekkend karakter bijdragen aan onveiligheid?

Laat het ons weten, bijvoorbeeld via www.bzzb.nl

Een voorbeeld van zo'n bord. De toegang is verboden, maar u bent van harte welkom op dit wandelpad. Begrijpt u het?

Boombeleid moet beter

Het boom- en groenbeheer in Borsele hangt als los zand aan elkaar. Eigenaren, pachters en beheerders van bomen gaan elk hun eigen gang. Van enige samenhang en afstemming is geen sprake. Daardoor ontstaat zowel onthutsende als overbodige kaalslag in de Zak van Zuid-Beveland, die juist mede dankzij de bomen en het groen is aangewezen als nationaal landschap. De gemeente is van plan toestemming te geven voor het rooien van de bomen op de Zwaaksedijk-Vlieguitdijk, Boerendijk en Ruigendijk. Het verdwijnen van zo'n 1000 populieren op de drie karakteristieke boomdijken ziet het bestuur van de BZZB als een aanslag op het landschap. Daarom wordt in een zienswijze aan het dagelijks gemeentebestuur gepleit voor temporisering en meer overleg met de belanghebbenden.

De gemeente, die zich nu met name beperkt tot het afgeven van vergunningen en het opleggen van een herplantplicht, moet hiervoor het initiatief nemen. Zet de 'bomenmensen' tenminste eenmaal

per jaar om tafel en ga na wie er welke plannen heeft voor het boom- en groenbeheer. Zo ontstaat voor de hele gemeente een totaalbeeld en kan via afspraken worden voorkomen dat de plannen elkaar bijten. Dan hoeven niet zo nodig in één winter drie boomdijken tegelijk gerooid te worden.

De diversiteit van de beplanting in de Zak, ook wat ouderdom betreft, kan zo beter bewaakt worden. Ook door bij het kappen eens een mooie kleine groep of een enkele, sterke volgroeide boom te sparen. Of door op een kaprijpe dijk eerst een deel van de bomen te rooien en meteen nieuwe te planten en de rest jaren later. Dit om opvallende kaalslag te vermijden.

Het BZZB-bestuur dringt erop aan bij herplant op de drie dijken die nu in het geding zijn, uit te gaan van langer levende, streekeigen bomen. Wij denken dan met name aan de iep (dan wel een soort die tegen de kever bestand is), maar ook aan linde, es en zelfs eik. Bij populieren gaat de

voorkeur uit naar de robusta en de zwarte populier (met een lange omlooptijd). Geen snelgroeibomen, die al na 25 jaar kaprijp zijn.

Als er op de Zwaaksedijk per se geroid moet worden, dan ziet de BZZB het liefst populieren (robusta en zwarte populier) terugkeren. De noodzaak om de bomen op de onverharde Vlieguitdijk op te ruimen, is het bestuur niet duidelijk, evenals het voornemen om voor een taludaanpassing op de Ruigendijk 20 bomen te

kappen. De Boerendijk lijkt zodanig verwaarloosd, dat daar ingrijpen wel gewenst is. Met het oog op een goed beheer van bomen en groen informeert de BZZB in de zienswijze naar de onderhoudsplicht. Hoe is die geregeld en hoe wordt toegezien op het nakomen ervan? Het bestuur is er voorstander van om het beheer op de beschermde dijken zoveel mogelijk in één hand te geven, wat een evenwichtig beheer vergemakkelijkt.

Vogels bij dijkverbetering niet vergeten

Het Tot in 2015 worden langs de Wester- en Oosterschelde de dijkbekledingen vernieuwd. De huidige glooiingen voldoen niet meer. Volgend jaar is het dijkvak langs de Baarlandpolder, Zuidpolder, Everingepolder, Van Hattumpolder en Ellewoutsdijkpolder aan de beurt. Het plan ervoor is klaar. De BZZB heeft bij het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuwse Eilanden een overwegend instemmende zienswijze ingediend. De dijkverbetering wordt aangegrepen om niet alleen de glooiingen aan te pakken, maar ook om buitendijks onderhoudswegen aan te leggen. De benaming is wat eenzijdig, want de wegen zijn ook goed te gebruiken door recreanten. Vooral fietsers kunnen ervan profiteren. Op zich niks mis mee, vooropgesteld dat rekening wordt gehouden met de natuurwaarden, in het bijzonder die van de vogels. De onderhoudswegen mogen niet leiden tot verstoring van broedgebieden, foerageerplekken en hoogwatervluchtplaatsen. Gelukkig heeft het projectbureau zeeeringen

hier in het plan voor de Baarlandpolder ca. goed

rekening mee gehouden. De gehele onderhoudsstrook wordt – *net als in de huidige situatie* - afgesloten voor fietsers. Daarmee wordt het belang erkend van de belangrijke functie die het buitendijkse gebied, waaronder het Zuidgors en de Plaat van Baarland, voor vele duizenden vogels – doortrekkers, broeders, wintergasten – heeft.

Gelet op de commotie die over het gebruik van de onderhoudsstroken elders in de provincie is ontstaan (met name in Zeeuws-Vlaanderen), dringt de BZZB er met klem op aan zodanige maatregelen te treffen dat de afsluiting ook effectief is. En, zeker zo belangrijk, dat er tijdig en helder met gebruikers wordt gecommuniceerd over het hoe en waarom van de afsluiting. Maak duidelijk waarom een ommetje hier noodzakelijk is. Zodat protesten achteraf niet zorgen voor openstelling of halfslachtige, moeilijk te handhaven maatregelen.

Ook zet de BZZB vraagtekens bij het royale gebruik van slakken en in het bijzonder fosforslakken. Er is discussie ontstaan over de gevolgen van het toepassen van deze slakken in

de deltawateren, voor het milieu en de leefgemeenschappen onder water. Zolang niet duidelijk is dat er geen nadelen zijn, moeten de slakken gewoon niet gebruikt worden. Ook pleit de BZZB toepassing van gietasfalt te vermijden.

Het waterschap heeft in een reactie laten weten dat de onderhoudsweg wordt uitgevoerd in open steenasfalt, met daarop een laag grond. Omdat op het dijkvak schapen grazen zijn er al afrasteringen. Die komen na het werk terug. Fietsers worden niet opeens met

hekken of andere afsluitvoorzieningen geconfronteerd, aldus het waterschap. Nochtans blijft overeind staan dat goed overleg met gebruikers en omwonenden zeer gewenst is en daar gaat het waterschap helaas niet op in. Het waterschap geeft ook aan dat bij de werkzaamheden wel slakken worden gebruikt,

maar alleen als grondverbetering of funderingslaag. Ze worden afgedekt, zodat er geen direct contact met het water is. Gietasfalt wordt bij het dijkvak niet toegepast; op de glooiing komen van onder gekantelde betonblokken en erboven betonzuilen.